

Sajtóközlemény
ECA/14/55
Azonnali közzétételre
Luxembourg, 2014. december 3.

A kiválósági központok létrehozására irányuló uniós kezdeményezés: a biztonsági fenyegetések kezelését célzó ígéretes kezdeményezés gondos figyelmet igényel

A kiválósági központok létrehozására irányuló kezdeményezés olyan regionális platformok létrehozását takarja, amelyek célja a világ különböző területein a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) anyagok jelentette veszélyek kezelése. A kezdeményezés a 2010 és 2013 közötti időszakra elkülönített 100 millió eurós költségvetéssel a Stabilitási Eszköz (IfS) hosszú távú összetevőjének legjelentősebb intézkedése.

Ma közzétett különjelentésében az Európai Számvevőszék összességében jó véleményt fogalmaz meg arról, hogy e kiválósági központok hogyan járulhatnak hozzá a CBRN-veszélyek enyhítéséhez.

„Az ilyen jellegű kezdeményezések a jelenlegi időszakban – az egyre gyakoribb terrorista fenyegetések és a világszerte tapasztalható feszült politikai viszonyok miatt – különleges jelentőséggel bírnak. A közelmúltban a nyugat-afrikai Ebola járvány során is bebizonyosodott: keretet biztosítanak a szorosabb együttműködéshez. Mivel a kezdeményezésben részt vevő partnerek gyakran szembesülnek súlyos kihívásokkal, bizalmuk és elkötelezettségük megőrzése kulcsfontosságú kérdés. A Bizottságnak gondosan kell elosztania forrásait ahhoz, hogy a lehető legnagyobb hatást érhesse el a kezdeményezéssel” – jelentette ki Karel Pinxten, a jelentésért felelős számvevőszéki tag.

A kezdeményezés összhangban van az európai biztonsági stratégiában és a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni uniós stratégiában meghatározott prioritásokkal. A kezdeményezés azon előírása, hogy a partnerországokban vonjanak be minden érdekeltet, javítja a meghozott intézkedések fenntarthatóságának kilátásait.

A kezdeményezés szervezeti felépítése összetett, de általában véve megfelelő. Ez az összetettség ugyanakkor a kezdeményezés kezdetekor a projektek elindításában és végrehajtásában késedelmeket okozott. A végrehajtási terv néhány kulcsfontosságú eleme – például az igényfelmérés – igen lassan valósult meg.

A jelentésben megfogalmazott ajánlások célja egyrészt annak biztosítása, hogy a forrásokat azokra a területekre különítsék el, ahol az Unió biztonsága szempontjából a legnagyobb szükség van rájuk, másrészt az együttműködés elmélyítése és a monitoring tökéletesítése – főként helyi szinten.

A kiválósági központokat, amelyek a régiókban található partnerországokból állnak, az alábbi helyszíneken regionális titkárságok támogatják: Algír, Amman, Manila, Nairobi, Rabat és Tbiliszi.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.

A jelentés teljes szövege letölthető: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer – sajtófelelős

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: EUAuditorsECA eca.europa.eu

A szerkesztők figyelmébe

Az Európai Számvevőszék különjelentései, amelyek az év során folyamatosan jelennek meg, adott uniós költségvetési területekre vagy irányítással kapcsolatos kérdésekre irányuló kiválasztott ellenőrzések eredményeiről számolnak be. A most közzétett 17/2014. sz. különjelentés címe: **„A kiválósági központok létrehozására irányuló uniós kezdeményezés eredményesen járulhat-e hozzá az Uniót kívülről fenyegető vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris veszélyek mérsékléséhez?”**

A CBRN kiválósági központok létrehozására irányuló uniós kezdeményezés legfontosabb célkitűzései a következők: az illetékes hatóságok hosszú távú nemzeti és regionális kapacitásainak és a közigazgatási infrastruktúrának a megerősítése, valamint a rövid távú reagálási kapacitás támogatása és megerősítése. A világ hét különböző régiójában létrehozott kiválósági központok tevékenységét az adott régió egyik partnerországában található regionális titkárságok támogatják.

Az Európai Számvevőszék a következőket értékelte:

- a kezdeményezés a 2010 előtti helyzet megbízható elemzésén alapul-e;
- a kezdeményezés szervezeti felépítése megfelelő-e az azonosított kihívások kezeléséhez;
- megfelelő irányítási rendszer van-e érvényben, és az működik-e.

Az Európai Számvevőszék megállapításai általában véve pozitívak. A kezdeményezés mögötti koncepció megbízható elemzésen alapul, és elősegíti a régiókon belüli együttműködést és felelősségvállalást. A kezdeményezés szervezeti felépítése összességében megfelelő, bár – a különböző részt vevő szervezetek nagy száma miatt – meglehetősen összetett.

Az irányítási rendszerek létrehozása megtörtént, de számos nehézség merült fel, különösen a kezdeményezés kezdeti szakaszában. A partnerországokban, elsősorban a kezdeményezés eredendően összetett jellege miatt a vártnál tovább tartott a struktúrák létrehozása. Egyes, a végrehajtási tervben szereplő elemeket, például az igényfelmérést, csak jelentős késéssel végezték el. Mindezek miatt a projektek már az igényfelmérés és a nemzeti cselekvési tervek kidolgozása előtt megkezdődtek.

A kezdeményezés kezdetekor nem mindig az alulról építkező megközelítés szerint jártak el, amelynek értelmében a projektek kezdeményezése a partnerországok feladata. Noha e tekintetben történtek előrelépések, körültekintően kell eljárni ahhoz, hogy ez ne hasson kedvezőtlenül a partnerországok projektekkel kapcsolatos felelősségvállalására, és ezáltal a kezdeményezés további fejlődésére. A partnerországok projektvégrehajtásban való fokozottabb részvétele az említett felelősségvállalást, valamint a megvalósított tevékenységek általános fenntarthatóságát is javítaná.

A helyi szintű támogatással kapcsolatban a számvevők megjegyezték, hogy a technikai kapacitás növelésére és a helyi képviseleti munkatársak fokozottabb bevonására van szükség.

A jelentésben a Számvevőszék a következő ajánlásokat teszi:

A kezdeményezés jelenlegi felépítése tekintetében az EKSZ és a Bizottság:

- a legközvetlenebb előny megszerzése érdekében összpontosítsa az uniós támogatást az Unió biztonsága szempontjából legrelevánsabb földrajzi területekre;
- technikai szakértelem hozzáadásával fokozza a regionális titkárságok kapacitását;
- bővítse az uniós képviseletek szerepét, különösen azokban az országokban, ahol létrehoztak regionális titkárságot.

A projektek irányítása tekintetében a Bizottság:

- hozzon intézkedéseket, hogy a partnerországokat ne csak a projektek kezdeményezésébe, hanem azok végrehajtásába is bevonja. Ezáltal növekedne az intézkedésekkel kapcsolatos felelősségvállalásuk és biztosítható lenne azok fenntarthatósága;
- továbbra is törekedjen az eljárások tökéletesítésére, hogy csökkenjen a pályázatok, illetve a projektek végrehajtása közötti idő;
- fejlessze a döntéshozó és a végrehajtó szervek közötti együttműködést, például a koordinációs bizottság felélesztésével.